

[Martin Pedersen.]

stå, op ved at gå over til at anvende den aktuelle vurdering for samtlige landets parcelhuse. Her er der jo faktisk indirekte fra socialdemokratiets side givet tilslutning, og man vil sikkert meget vel kunne anerkende 2½ pct.s reglen.

Vi kan jo ikke bestemme det i dette udvalg, men jeg har alligevel ønsket ved denne lejlighed at fremhæve det ønskelige i, at vilkårligheden på boligområdet ikke får lov at brede sig, således som det vil blive tilfældet. Vi må jo huske på, at når vi om 4 år kommer til 15. almindelige vurdering, står vi over for problemet igen. Så jeg tror, det vil være ønskeligt, om man fra boligforligets partier tager dette spørgsmål op til overvejelse.

Jeg skal i øvrigt anbefale lovforslaget og de stillede ændringsforslag.

Ømann: En af forudsætningerne, som regeringen havde for at fremsætte forslaget om et nyt princip for ansættelse af lejeværdien i landbrugets stuehuse, var jo den, at man ville have tilvejebragt et rimeligere forhold mellem ansættelsen for boliger i stuehuse og boliger i øvrigt. Det står ret klart, at nogen parallelitet i de to værdiansættelser kan der ikke blive tale om med det vurderingsgrundlag, som vurderingerne af stuehuse har afgivet.

Efter de foreløbige beregninger, der er foretaget, skulle der være tale om en vis højnelse af lejeniveauet også for landbrugernes stuehuse, men erfaringerne fra arbejdet i marken siger noget andet. Når vi er gået ind for princippet om en procentuel beregning af lejeværdien, beror det på, at dette indebærer en meget stor ligningsmæssig forenkling, og jeg har forstået på repræsentanter for den højeste ligningsmyndighed, der er mødt i udvalget, at de ville være meget ked af det, hvis man gik tilbage til det gamle princip, hvorefter man skulle vurdere i det enkelte tilfælde og afgive skøn om hver enkelt landbrugsejendoms stuehus' lejeværdi. Det er altså et princip, der vil afskaffe en masse sager og en masse kedelige tvister.

Men vurderingsgrundlaget er mildt sagt ujævnt, og jeg tror nok, man må sige, at hovedindtrykket er, at de herskende vurderingsprincipper ikke er velegnede til at

give grundlag for en fastsættelse af boligværdien. Det var derfor min klare forudsætning, at der her er tale om et forsøg, en forsøgsordning, som kan få lov til at køre et års tid, og så må man alvorligt overveje, om man kan forsvare at fortsætte med den. Men jeg må også sige, at de efterretninger, jeg har fået om virkningerne af anvendelsen af dette princip, procentprincippet, tyder på, at der vil forekomme ret store nedsættelser af lejeværdierne, der jo i forvejen, som jeg har anført, ligger på et for lavt niveau, og jeg må sige, at det har gjort et sådant indtryk på mig, at jeg godt mellem anden og tredje behandling vil være villig til at overveje, om vi allerede nu kan nå til en afklaring og til fastsættelse af mere sikre principper. Dette siger jeg i relation til det, som den socialdemokratiske ordfører udtalte om dette spørgsmål.

Holm Tved: Når jeg tager ordet her ved anden behandling af forslaget til ny ligningslov, er det med særligt henblik på § 14 A. Nu vil man altså forlade det gamle princip, den skønsmæssige ansættelse, som er foretaget af de lokale ligningsmyndigheder igennem flere år, hvor der efterhånden har dannet sig en praksis, og hvor man har opnået erfaring i at ansætte lejeværdien af disse boliger.

Det lokale skøn er jo bl. a. bygget op på det lokale kendskab til stuehusets indretning. Det er altså først og fremmest dér, man sætter ind, i mange tilfælde oven i købet ved en synsforretning, hvor man har været ude at besigtige stuehuset og derefter har ansat det til en bestemt leje. Derved kan der fremkomme det, som måske kan være lidt iøjnefaldende og har været lidt iøjnefaldende, at der på to gårde, der har ensartede stuehuse, sker en tilsyneladende uensartet ansættelse af huslejeværdien, fordi det ene er gammelt, det andet nyt eller moderniseret. Derved kan disse tilsyneladende uensartede ansættelser fremkomme. Men jeg mener, at det er noget, der taler for, at man opretholder denne regel.

Mit partis ordfører og andre ordførere har i dag givet udtryk for meget store betænkeligheder ved gennemførelsen af § 14 A under de nuværende forhold. Sagen er jo den, at man altså vil gennemføre denne paragraf i ligningsloven nu, hvor man ikke